

TÜRK KÜTÜPHANECİLİĞİ

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

6. Cilt

1992

2. Sayı

XXVIII. Kütüphane Haftası Açılış Töreni Konuşmaları (30 Mart 1992)

Doç. Dr. Necmeddin Sefercioğlu
TKD Genel Başkanı

1964 yılında başlattığımız Kütüphane Haftası'nın 28'incisini kutluyoruz. Ne var ki, bu Haftamız milletçe çok acı günler yaşadığımız bir dönemde rastladı. Birbiri ardından gelen çığ düşmesi, grizu patlaması, Erzincan depremi gibi tabii âfetler, Karabağ ve Güneydoğu'da cereyan eden olaylar hepimizi onulmaz acılara boğdu. Bu yüzden haftamızı buruk bir sevinç içinde kutluyoruz.

Önceki Kütüphane Haftası'ndan bu yana geçen bir yıl içinde, toplum hayatımızı değişik yönlerden etkileyen önemli olaylar da cereyan etti. İçerde vukubulan iktidar değişikliği yurt sorunlarının çözümüne yeni bakış açıları ve yeni çözüm biçimleri getirdi. Bunların mesleğimiz açısından önemli olanı, kütüphanecilik ve bilgileme konularına yeni hükümetin programında açıklıkla yer verilmesi idi. Programda bu konu şu cümlelerle dile getiriliyor:

Bir bilgi toplumu yaratma yolunda halkın okuma alışkanlığını özendirecek tedbirler alınacaktır. Bu bağlamda kütüphaneler ve kitaplıklar çağdaş teknolojik olanaklarla bütünleştirilerek yaygınlaştırılacaktır. Kitaplıkların işlevlerine yönelik olarak kullanılmaları için olanaklar yaratılacaktır. Kütüphaneler içerikleri ve kitap sayısı yönünden gelişmiş toplumlar düzeyine çıkarılacaktır.

Bu ifadelerin bir hükümetin programında yer almış olması, kuşkusuz, mesleğimizin geleceğine yönelik umutlarımız bakımından önemli ve sevindirici. Ancak, asıl önemli olan, onların uygulamaya geçirilmesidir. Öte yandan, programda kütüphanecilerle ilgili tek kelimenin bulunmaması düşündürücüdür. Kütüphanecilerin statülerinin iyileştirilmesi, görevlendirilecekleri yerlerde lojman sağlanması, büyük merkezlerde kütüphaneci evleri kurulması, kütüphanecilikle ilgili yasaların bir an önce çıkarılması yıllardır üzerinde durduğumuz konular. Kütüphanecilerin durumu iyileştirilmeden, programda yer alan konuların çözümünün sağlanamayacağı da açıktır. Bu yüzden, Hükümet programındaki taahhütlerin ve dileklerimizden bir an önce uygulamaya geçirilmesini diliyor ve bekliyoruz.

Geçen yıl içinde gündeme yeniden gelen konulardan biri de 'yasaklı kitaplar' oldu. Eski Kültür Bakanlarından sayın Namık Kemal Zeybek'in de önemle üzerinde durduğu bu konu, yeni Kültür Bakanı sayın Fikri Sağlar tarafından yeniden ele alındı. Kütüphanelerin bir yük, bir kambur olarak yıllardır taşımak zorunda bırakıldığı yasaklı kitaplar sorununun çözüme kavuşturulması, kütüphanecilerin de dileğidir. Ancak bu yoldaki girişimler, henüz fiili bir adım olmaktan öte

gidemedi ve yasal bir nitelik kazanamadı. Bakanların emri ile gerçekleştirilen şimdiki serbestlik, yasaların kütüphanecilere yüklediği sorumluluğu ortadan kaldırmaktan uzaktır; aksine onları 'suçlu' durumuna düşürmektedir. Kütüphaneciler, kendilerinin vermediği kararlarla üstlenmek durumunda bırakıldıkları 'yasaklı kitap gardiyanlığı'ndan elbette, bir an önce ve mutlaka kurtarılmalıdır. Fakat bu yasal bir temele dayanmalıdır. Mahkemelerin, hükümetlerin ve başka yetkili üst makamların yasalar uyarınca verdiği yasaklama kararlarının "Ben kaldırdım" demekle kaldırılması mümkün değildir. Bu durumda, anılan yasaklar, sayın Bakanların iyi niyetli sözlerine rağmen sürecektir. Kanaatimizce sorunun tek çözümü bunların yasa ile kaldırılmasıdır. Aksi halde yapılanlar bir gösteri veya fiili durum olarak kalır ve kısa zamanda eski durumuna dönüşür. Yapılanların hesabı da, sayın bakanlardan değil, emre uymaktan başka suçu olmayan kütüphaneciden sorulur.

1995 yılında yapılacak IFLA Genel Konferansı'nın hazırlıkları ilerliyor. Bu konuda yapılanların en önemlisi, Genel Konferansta ağırlık verilecek konuların belirlenmiş olmasıdır. IFLA Yönetim Kurulu, meslektaşlarımızdan derleyip gönderdiğimiz tema önerilerini değerlendirip bunlardan ana ve alt temaları çıkardı. Sonuçta İstanbul'da toplanacak Genel Konferansın ana teması "Geleceğın kütüphaneleri" oldu. Alt temalar ise (1) Bilgileme (Enformasyon) teknolojisi, (2) Ortak millî ve milletlerarası bilgileme ağları, (3) Kütüphane ve materyallerinin geleceği, (4) Kütüphaneler ve halk eğitimi, (5) Mesleki iletişim olarak belirlendi. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerin kütüphanecilerine yönelik olarak düzenlenen Genel Konferans Ön seminerinde, büyük ihtimalle, "Gelişen ülkelerde kütüphane planlaması" teması işlenecek. Bunlar, meslektaşlarımıza, bu temalara uygun araştırmalar yapmaları, bunların sonuçlarını yansıtan bildirimlerini 1994 yılına kadar IFLA Merkezine göndermeleri sorumluluğunu yüklüyor. IFLA Genel Konferansında sunulan ve tartışılan bildirimlerin ağırlığını ev sahibi ülke kütüphanecilerinin hazırladığı bildirimlerin oluşturduğu göz önüne alınırsa, üzerimize düşen bu görevin önemi kolayca anlaşılır. Bu göreve ciddiyetle sahip çıkmamız gerektiğini açıklamaya bile gerek bulunmadığını sanıyoruz.

Son haftaların bizi yaslara boğan tabii âfeti, kuşkusuz, 13 Marttaki Erzincan Depremi idi. 53 yıl aradan sonra güzel Erzincan'ı bir daha yerle bir eden ve oradaki yurttaşlarımızı büyük can ve mal kayıplarına uğratan bu büyük felâket, o çevrenin kütüphane çalışanlarını da büyük ölçüde etkiledi; onları da evsiz barksız ve çaresiz bıraktı. Bu durumu göz önüne alan Demeğimiz "Erzincan Depreminin Kütüphane Çalışanı Felâketzedelerine Yardım Kampanyası"nı başlattı. Bu amaçla da T.C. Ziraat Bankası'nın Ankara-Yenişehir Şubesi'nde 30459/1471-5 sayılı hesabı açtırdı. Bu Hesaba yatırılacak her liranın deprezede meslektaşlarımıza büyük manevi destek vereceğine, bizlere de meslek dayanışmasına katkıda bulunmanın mutluluğunu tattıracağına inanıyoruz. Siz sayın meslektaş ve öğrencilerimizi bu mutluluğu yaşamağa davet ediyoruz.

Sözlerimin sonuna gelirken iki başka mutluluk vesilemizi de anmak istiyorum. Ülkemizin iki önemli bilgileme kurumunun başına, Başbakanlık Devlet Arşivleri ve Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüklerine iki genç ve dinamik meslektaşlarımız getirildi. Mesleğimizin üniversite ve araştırma kütüphaneciliği kesiminin sorunlarına çözüm aramak amacını güden bir de kardeş dernek kuruldu. Yeni Genel Müdürlüğümüzü ve yeni Demeğin kurucularını kutluyor, mesleğimize yararlı çalışmalarında kendilerine başarılar diliyoruz.

Bu yılki Haftamızın başka bir özelliği, Ramazan Bayramı ile kucaklaşması, onunla aynı günleri paylaşmasıdır. Bu güzel rastlantının mutluluğu içinde hem kütüphane haftamızı, hem de Ramazan Bayramımızı kutlar, hepimizi en içten duygularla selâmlarım.